

De Borgstee

het resultaat van een burgerinitiatief

De Borgstee

het resultaat van een burgerinitiatief

De ontstaansgeschiedenis

Wat brengt de vereniging Dorpsbelang Vledder ertoe in 2011 de visie van de inwoners op de kernwaarden van het dorp en de voorwaarden voor behoud van de kwaliteit van de voorzieningen in Vledder samen te vatten in een dorpsvisie?

Anno 2011 leven we in een tijd waarin de landelijke overheid zich terugtrekt en de gemeentelijke overheid laat weten meer verantwoordelijkheid bij de burgers neer te zullen leggen. Er is sprake van een kanteling in het beleidsdenken van “zorgen voor” naar “zorgen dat”. De overheden roepen op tot meer zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid. Daarmee verandert de verhouding tussen overheid en haar burgers ingrijpend.

De gemeente Westerveld laat weten andere accenten in haar beleid aan te zullen brengen om de effecten van een toenemende decentralisatie van taken in combinatie met lagere rijksbijdragen op te kunnen vangen. De gemeente rept zelfs over de mogelijkheid tot het sluiten van voorzieningen.

De verwachtingen met betrekking tot de gemeentelijke inzet en hun bijdrage aan de leefbaarheid van ons dorp moeten we dientengevolge bijstellen.

Reden voor het bestuur van Dorpsbelang Vledder om met de inwoners in gesprek te gaan.

Buurtgesprekken

Om een beeld te krijgen van het belang dat de inwoners hechten aan het op peil houden van het voorzieningen-niveau, is de herziening van beleidskeuzen van rijks- en lokale overheid in buurtgesprekken aan de orde gesteld. We onderscheiden in het dorp 10 buurten. Iedereen is uitgenodigd, zowel leden als niet-leden van de vereniging Dorpsbelang Vledder, om mee te praten over de oproep van overheidswege tot zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid.

Daarbij is de vraag gesteld welk appèl dat doet op de saamhorigheid in de dorpsgemeenschap. Ruim 300 dorpsgenoten geven gehoor aan de uitnodiging. Op respectvolle wijze is er met elkaar van gedachten gewisseld en geluisterd naar wat de dorpsgenoten belangrijk vinden in hun woon- en leefomgeving. De inwoners hebben zich in die gesprekken niet laten leiden door wat er wel of niet zou passen in gemeentelijk beleid. In de buurtgesprekken ligt het accent primair op de vraag wat de inwoners belangrijk vinden en wat er aangevuld dan wel gewijzigd zou moeten worden in de bestaande basale-, sociale- en zorginfrastructuur in het dorp.

De inwoners geven vanaf het begin van de gesprekken aan zich in te willen zetten voor de dorpsgemeenschap. Ze hechten groot belang aan hun woon- en leefomgeving die zij als mooi, relatief veilig en sociaal betrokken kwalificeren. Het “Naoberschap” wordt hoog gewaardeerd. Men wil hier graag blijven wonen. Ook als het dagelijkse leven steeds meer door lichamelijke en/of psychische beperkingen wordt bepaald. Het is hun vertrouwde omgeving waar ze zich omringd weten door vrienden en verwanten. De ervaren “Nao-

berschap” bindt en verbindt inwoners in buurten en verenigingen. Het verenigingsleven vormt een belangrijke schakel voor het op peil houden en uitbouwen van sociale contacten in de dorpsgemeenschap.

De bevindingen in de buurtgesprekken zijn jaarlijks teruggekoppeld in de algemene ledenvergadering van de vereniging Dorpsbelang Vledder en gebruikt in de contacten met de zorgorganisatie Noorderboog / De Stouwe uit Meppel. Deze zorgorganisatie laat in 2011 weten dat zij voornemens is een zorgcentrum in Vledder-Noord te laten bouwen door de woningbouwstichting Woonconcept als alternatief voor het verzorgingshuis de Menning in Wilhelminaord.

Het dorp Vledder

Van een oorspronkelijk op landbouw en veeteelt gericht dorp heeft Vledder zich vanaf de 60-er jaren in de vorige eeuw ontwikkeld tot een dorp waarin de economische pijlers zijn verschoven naar recreatie en toerisme. Het accent ligt op kleinschalige toeristische voorzieningen in haar natuurschoonrijke omgeving.

Het gemeentebestuur van de voormalige gemeente Vledder heeft in de 70- en 80-er jaren de betrokkenheid van de inwoners bij educatieve, culturele en kerkelijke activiteiten sterk bevorderd door middel van gemeenschappelijk tot stand gebrachte voorzieningen. De financiering van De Tippe als sociaal-cultureel centrum is in die jaren mede tot stand gekomen met geld uit de dorpsgemeenschap. Mensen brachten geld in door een “steen” te kopen voor 25 gulden.

De Tippe is decennia lang het centrum geweest voor culturele, educatieve en sociale activiteiten met als resultaat een breed geschakeerd verenigingsleven. In samenhang met de gastvrijheid van de oorspronkelijke bevolking heeft het verenigingsleven een belangrijke rol gespeeld bij de inburgering van de vele nieuwe inwoners die Vledder sinds de 60-er jaren heeft mogen begroeten. De Tippe is anno 2021 een café/restaurant.

Van de ruim 1900 inwoners die Vledder telt, is slechts 15% geboren en getogen in het dorp. De overgrote meerderheid komt van elders. Velen van hen kozen voor Vledder vanwege de kernwaarden: rust, ruimte en mooie natuur. De centrale ligging ten opzichte van de drie omliggende nationale parken (Drents Friese Wold, Dwingelderveld en Wieden en Weerribben) sprak daarbij ook in het voordeel van Vledder.

Er is mensen in de 80- en 90-er jaren volop gelegenheid geboden een huis te laten bouwen. Veelal vrijstaand maar ook in de vorm van zogenaamde twee onder één kap woningen. Van sociale woningbouw is nauwelijks sprake.

Vogels van diverse pluimage zijn in het dorp neergestreken. Mensen met uiteenlopende achtergrond, kennis en ervaring als ook met een brede belangstelling voor muziek, theater en kunst. Er is een verenigingsleven met “voor elk wat wils” ontstaan.

De oorspronkelijke en nieuwe inwoners treffen elkaar in het verenigingsleven en leren elkaars achtergrond kennen en waarderen. Het verenigingsleven is door de jaren heen in feite het cement gebleken waarmee

***Rust, ruimte
en natuurrijke
omgeving***

de oorspronkelijke en nieuwe dorpsgenoten samen hebben gebouwd aan een nieuwe sociale structuur in de dorpsgemeenschap.

Nadere analyse van de sociale samenhang laat zien dat de sociale cohesie zich op verschillende niveaus manifesteert. De sociale samenhang is op verenigingsniveau het sterkst. Er is sprake van onderlinge verbondenheid en bereidheid er samen de schouders onder te zetten. Op het niveau van de dorpsgemeenschap als geheel is de sociale samenhang kwetsbaar.

Infrastructuuranalyse

De buurtgesprekken hebben geleid tot een intensivering van de samenspraak in de dorpsgemeenschap. Met elkaar is er een raamwerk voor levensloopbestendige ondersteunings- en zorginfrastructuur uitgewerkt aan de hand van een sterkte/zwakte analyse van de basale-, sociale- en zorginfrastructuur in het dorp. De bevindingen staan beschreven in de notitie: “Infrastructuur Zorg en Welzijn in Vledder” (2014).

De slotsom is dat de zorg- en vrijwilligersorganisaties hard werken aan de uitvoering van hun doelstellingen. Ze oogsten daarvoor ook veel waardering, maar de fragmentatie in de welzijnsactiviteiten is opmerkelijk. Elke organisatie werkt vanuit de eigen doelstelling en beperkt zich daar ook toe. Er is niet of nauwelijks sprake van onderlinge afstemming. Er dient meer afstemming te komen en meer planvorming op basis van wat de inwoners belangrijk vinden. Er wordt nog teveel door anderen bedacht wat zinvol zou kunnen zijn voor de inwoners van Vledder. De afstand tot de beleidsmakers op gemeentelijk niveau is te groot.

Er is behoefte aan een centraal punt in het dorp waar het gesprek met elkaar kan plaatsvinden, waar het aanbod op terrein van zorg en welzijn kan worden gecoördineerd en de gesignaleerde fragmentatie kan worden aangepakt.

Samenleven, samenwerken

Voor een verdere ontplooiing van de saamhorigheid is in buurtgesprekken doorgepraat over het belang van samenleven en samenwerken in de dorpsgemeenschap. De leidraad daarvoor staat beschreven in de dorpsvisie 2015-2017. In april 2015 opent Dorpsbelang Vledder

in het dorp het informatie- en contactcentrum Zorg & Welzijn Naobuur in een ruimte van de bibliotheek.

Het bestuur van Naobuur streeft ernaar de onderlinge betrokkenheid te versterken door initiatieven te faciliteren die ontmoeting en verbinding in de dorpsgemeenschap bevorderen. Voorts is het hun streven een verbetering in de afstemming en samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties en de professionele welzijns- en zorgorganisaties in Naobuur tot stand te brengen.

Burgerparticipatie vormt de basis

Het initiatief om met elkaar als dorpsgenoten in gesprek te gaan en te luisteren naar wat belangrijk wordt gevonden voor het samenleven en samenwerken in de dorpsgemeenschap heeft ons als bestuur geholpen stapsgewijs te komen tot een visie op levensloopbestendig wonen in Vledder.

De buurtgesprekken vormen de verbindende schakel en de gelegenheid waarin dorpsgenoten ervaringen uitwisselen en met elkaar bespreken hoe de dorpsgemeenschap zich kan verhouden tot het appèl van overheidswege op zelfredzaamheid en zelfstandigheid. Ondanks twijfels over het behoud van voorzieningen op het platteland geven dorpsgenoten aan hun woon-/leefomgeving zeer te waarderen en er graag te willen blijven wonen vanwege de ervaren “naoberschap”, de natuurrijke omgeving en de bereidwilligheid van velen om actief mee te werken aan een breed geschakeerd verenigingsleven. In gezamenlijkheid is er nagedacht over de benodigde optimalisatie van de infrastructuur. Dit resulteert in voorjaar 2017 in een gemeenschappelijk verhaal, verwoord in de visie op levensloopbestendig wonen.

Als bestuur zijn we een ieder, en dat waren er velen, zeer erkentelijk voor hun inbreng, het openstaan voor elkaars gedachten en hun oplossingsgerichtheid. Die constructieve houding heeft ons met elkaar gebracht tot het in gebruik kunnen nemen van het unieke woonzorggebouw De Borgstee.

*Namens Bestuur Dorpsbelang Vledder,
Wil Kreike*

Het Lesturgeonplein is vernoemd naar Alexander Lodewijk Lesturgeon, van 1855 tot 1864 dominee van de N.H.Kerk in Vledder. Hij wordt wel Drenthe's eerste literator genoemd. Lesturgeon schreef gedichten, o.a. ook bij gelegenheid van een bezoek dat Koning Willem 1 aan Fredriksoord bracht. Als voorzitter van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen was hij bekend met en betrokken bij de sociale vernieuwing die Johannes van den Bosch in de Koloniën van Weldadigheid in Frederiksoord en omstreken tot stand bracht. Vledder behoort formeel niet tot het domein van de Maatschappij van Weldadigheid maar als goede buur heeft de vrijzinnige dominee Lesturgeon zijn inbreng gehad in de uitvoering van de plannen van Johannes van den Bosch. Het burgerinitiatief dat tot de bouw van De Borgstee heeft geleid past in de geest van de Maatschappij van Weldadigheid.

Sinds ruim 200 jaar staat de MvW voor sociale vernieuwing en het bundelen van initiatieven die de ondernemersgeest stimuleren en bijdragen aan de welvaart in de regio.

*Minne Wiersma,
Maatschappij van Weldadigheid*

Tegenslag

De zorgorganisatie Noorderboog/De Stouwe uit Meppel is sinds 2011 voornemens een zorgcentrum in Vledder-Noord te laten bouwen door woningbouwstichting Woonconcept gevestigd in Meppel. De gemeente Westerveld ondersteunt het initiatief. Dorpsbelang Vledder wordt daarbij door Noorderboog/De Stouwe nauw betrokken bij de planvorming. In het voorjaar van 2016 is de voorbereiding dermate gevorderd dat aan de

inwoners een schetsontwerp kan worden voorgelegd. De inwoners juichen het initiatief aan alle kanten van harte toe en geven aan, waar nodig, het initiatief krachtig te willen ondersteunen. De bouw van een zorgvoorziening zou namelijk een antwoord kunnen zijn op de toenemende onzekerheid omtrent het bijtijds kunnen rekenen op adequate hulpverlening in onvoorziene omstandigheden. In avond- en nachtelijke uren is er weliswaar een dienstdoende wijkverpleegkundige beschikbaar voor de regio Westerveld/De Wolden maar de grootte van de regio brengt een reistijd van een half uur en meer met zich mee. In de praktijk blijkt dit tot lange wachttijden te leiden die in geen verhouding staan tot de urgentie bij een noodoproep om hulp in de thuissituatie.

**85% komt
van elders**

Buurtgesprekken zijn in 2016 geïntensiveerd

De inwoners van Vledder geven daarin opnieuw aan hun verantwoordelijkheid te kennen voor het behoud van zelfredzaamheid en zelfstandigheid. Getuige ook hun betrokkenheid bij het Informatie- en Contactcentrum Zorg & Welzijn Naobuur. De oproep van overheidswegen om de betrokkenheid van kinderen en kleinkinderen te vergroten bij een toenemende zorgen- en ondersteuningsafhankelijkheid van ouders wordt met enige scepsis ontvangen. De mogelijkheden zijn beperkt daar het gros van de inwoners afkomstig is uit andere landstroken en de familie doorgaans niet naast de deur woont.

Inwoners attenderen er op dat er een leemte kan ontstaan tussen wat er aan “Naoberschap” in een sterk vergrijsd dorp kan worden gewaarborgd en de ondersteuning en zorg die op basis van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet langdurige zorg (Wlz) kan worden geboden.

Tot teleurstelling van velen laat Noorderboog/De Stouwe in september 2016 aan het bestuur van Dorpsbelang Vledder weten dat de voorgenomen verkoop van het verzorgingshuis De Menning (oorspronkelijk opgericht door de Maatschappij van Weldadigheid) in Wilhelmina-oord niet lukt en dat men dientengevolge geen nieuwbouw in Vledder kan realiseren.

In de druk bezochte ledenvergadering van Dorpsbelang Vledder, ruim 160 aanwezigen, is de teleurstelling met elkaar gedeeld. Het bestuur is daarna gevraagd op zoek te gaan naar alternatieven.

De inwoners stellen zich daarbij ook de vraag of de ondersteuning en zorgverlening op het platteland kan worden gewaarborgd als de overheid zich meer en meer terugtrekt en de verantwoordelijkheid voor het op peil houden van voorzieningen bij de burgers neerlegt. In Vledder signaleren dorpsgenoten dat het aantal ouderen toeneemt en het aantal jongeren afneemt. Volgens de inwoners kan die vergrijzing en het vertrek van jongeren om opleidings- en/of werk gerelateerde redenen het “Naoberschap” kwetsbaar maken en leiden tot een tekort aan vitale dorpsgenoten om het voorzieningenniveau op peil te houden.

De vraag of Vledder voor hen een aantrekkelijke woon- en leefomgeving kan blijven, wordt in die tijd steeds vaker in twijfel getrokken tijdens de buurtgesprekken.

Volgens de senioren sluit het bestaande woningareaal in het dorp niet meer aan op hun veranderende woonwensen. Er is een tekort aan zogenaamde nul-tredenwoningen.

Dorpsbelang Vledder verraste in 2014 het Zilveren Kruis Zorgkantoor met haar presentatie van de Zorgvisie Vledder en hun analyse van de basale, sociale en zorginfrastructuur in het dorp. Het was voor ons de eerste keer dat een Dorpsbelangenvereniging aanklopte en vroeg om een reactie op hun ideeën. De uitwerking in hun visie op levensloopbestendig wonen in Vledder (2017) sluit nauw aan bij de leidraad die wij hanteren voor het leveren van kwalitatieve goede zorg in de thuissituatie. Wij zijn positief verrast door het burgerinitiatief dat in Vledder tot het oprichten van De Borgstee heeft geleid. Daarmee wordt het mogelijk de geïndiceerde grotere, complexere zorg op basis van de Wlz (Wet langdurige zorg) in de eigen woonomgeving te leveren.

Het burgerinitiatief is een navolgingswaardig initiatief dat in nauwe samenwerking met de professionele zorgorganisatie NNCZ mag rekenen op onze positieve betrokkenheid.

*Fatmir Miftari
Zilveren Kruis Zorgkantoor*

Het ontbreken van een zorgvoorziening blijkt voor dorpsgenoten een reden om een verhuizing naar elders te overwegen en domicilie te zoeken in een woonomgeving waar zorgvoorzieningen aanwezig en goed bereikbaar zijn. Echter niet van harte, daar men opziet tegen een vertrek uit de dorpsgemeenschap die hen veelal decennia lang een goed woon- en leefklimaat heeft geboden en op een respectvolle wijze “naoberschap” heeft doen ervaren. Men hoort tegelijkertijd ook over de schaduwzijde van een verhuizing naar bijvoorbeeld de oorspronkelijke woonomgeving of de woonomgeving van de kinderen. Dat blijkt niet altijd een onverdeeld succes te zijn. Het gaat ten koste van hun sociale dorpsnetwerk en de kans op veren-

zaming in de nieuwe woonomgeving blijkt groter dan vooraf ingeschat.

Al met al reden voor Dorpsbelang Vledder om de gesprekken te intensiveren en in buurtgesprekken de vraag aan de orde te stellen hoe wij met elkaar de gesignaleerde ontwikkeling kunnen keren en kunnen bewerkstelligen dat Vledder een dorp blijft waar jong en oud graag wil blijven wonen.

De buurtgesprekken hebben in het 1e kwartaal van 2017 de input geleverd voor het schrijven van de visie op levensloopbestendig wonen in Vledder. Daardoor ontstaat een gemeenschappelijk verhaal.

Regiegroep Zorg en Ondersteuning

De regiegroep, betrokken vrijwilligers met deels een zorgachtergrond, valt onder verantwoordelijkheid van Dorpsbelang Vledder. De groep is opgericht om de belangen te behartigen van de van zorg en ondersteuning afhankelijke bewoners van De Borgstee en van de inwoners van Vledder die thuiszorg nodig hebben. Leidraad is een woon-leeftijdsgestold op respect voor de persoonlijke leefstijl.

Dit volgt uit de visie van Dorpsbelang Vledder op levensloop bestendig wonen in het dorp. De regiegroep richt zich op participatie van bewoners bij de opbouw van het woon-leeftijdsgestold, samen met de stichting Onderdak Vledder. Ook bespreekt zij met NNCZ het serviceniveau, de zorgpakketten, de kosten hiervan en randvoorwaarden voor het behoud van vitaliteit en zelfredzaamheid van bewoners. Met NNCZ wordt meegedacht over opbouw en samenstelling van het integrale zorgteam. Hierbij gaat het om formele en informele zorg zoals zelfzorg, mantelzorg en de betrokkenheid van vrijwilligers.

Regelmatig vindt overleg plaats met leden van het zorgteam, wordt teruggekoppeld naar Dorpsbelang Vledder en wordt een evaluatie voorbereid voor de Algemene Ledenvergadering van Dorpsbelang Vledder. Ook is er overleg met Naabuur en via hen met organisaties als WelzijnMensenWerk en sportcoaches.

*Namens de regiegroep,
Marjolein van Altena*

Het gemeenschappelijke verhaal

Samen zijn wij het er met elkaar over eens dat we als dorpsgemeenschap de oproep tot het dragen van eigen verantwoordelijkheid voor ons leven, gezondheid en welzijn alsmede dat van naasten serieus moeten en ook willen nemen. De inwoners typeren hun dorpsgemeenschap als een samenleving waarin naar elkaar wordt omgekeken en er hulp wordt geboden als daar aanleiding toe ontstaat.

Naar aanleiding van een lezing in Noabuur over de kenmerken van een positieve gezondheidsattitude is besproken en uitgewerkt hoe de sociale- en zorginfrastructuur in het dorp aangepast zou moeten worden. In het bijzonder voor de kwetsbare dorpsgenoten. Als het dagelijkse leven meer en meer door de gevolgen van lichamelijke en/of psychische belemmeringen wordt bepaald, nemen de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen toe. Er dient om die reden meer aandacht te zijn voor zowel medische als sociale en psychologische gevolgen van een afnemende gezondheid.

In de infrastructuur zullen “Noabers” en professionele hulpverleners meer samen moeten optrekken en initiatieven ontplooiën die kwetsbare dorpsgenoten in staat stellen in hun huiselijke omgeving een waardevol leven te behouden.

Als thuis wonen onverantwoord wordt, is het van belang dat er in het dorp een passend alternatief gevonden kan worden in een woonzorgsetting. We kunnen er noodgedwongen verhuizingen naar elders mee voorkomen. Bovendien kunnen we mensen de zekerheid bieden dat er 24 uur per dag, 7 dagen per

Verbinding en verant- woording

week alle geïndiceerde Wlz-zorg in het dorp kan worden geleverd.

Inwoners vinden het belangrijk dat de hulpverleners vanuit het woonzorgcentrum ook actief betrokken worden bij de hulpverlening in de thuis- en wijkzorg in het dorp. Met het toepassen van domotica en e-health instrumentarium kan de connectie worden gemaakt en worden bevorderd dat dorpsgenoten met een zorgindicatie “Volledig Pakket

Thuis” (VPT) op verantwoorde wijze hun zelfredzaamheid kunnen behouden. Thuiszorg in het dorp vanuit De Borgstee bevordert de onderlinge afstemming tussen mantelzorg en professionele hulpverlening en draagt wederzijds bij aan maatvoering in de ondersteuning en zorgverlening. Dit kan gunstig uitpakken als bijvoorbeeld een dementieel beeld een verhuizing naar het woonzorgcentrum noodzakelijk maakt. Voorts faciliteert hun betrokkenheid de na te streven samenwerking met relevante vrijwilligersorganisaties in het dorp. Met

KNHM Participaties ondersteunt bewonersinitiatieven in hun ondernemerschap en investeert in voor een gemeenschap belangrijke plekken die bijdragen aan een mooiere en socialere leefomgeving. Daarvoor zijn actieve bewoners nodig, die een gedeelde visie hebben, in verbinding zijn met dorpsgenoten, gezamenlijk leiderschap tonen en een sterk netwerk hebben. En uiteraard moet het één en ander ook financieel uitkunnen.

Toen we kennismaakten met de plannen voor De Borgstee zagen we een sterke gemeenschap die zorgvuldig bouwde aan het realiseren van de droom voor dit dorp: Een levensloopbestendig Vledder, waar mensen goed oud kunnen worden, ook bij een toenemende zorgvraag. Vledder is één van de koplopers in Nederland als het gaat om eigen regie door inwoners op het gebied van zorg en gezondheid. We hebben graag bijgedragen aan een constructieve relatie met de Triodos Bank en zijn er trots op om stichting Onderdak Vledder ook in onze eigen portefeuille te hebben.

Als maatschappelijk financier blijven we komende jaren betrokken via de Raad van Toezicht om de continuïteit en impact te versterken, geleerde lessen te delen met andere initiatiefnemers en hopelijk ook inspiratiebron te kunnen zijn voor nieuwe ontwikkelingen in Vledder!

*Saskia van Alphen
KNHM Participaties*

andere woorden: Het optimaliseren van de sociale- en zorginfrastructuur gaat alle geledingen in het dorp aan en vergt een integrale benadering.

De bouwstenen die hiervoor de noodzakelijke randvoorwaarden vormen, staan beschreven in de visie op levensloopbestendig wonen.

Het beoogde doel:

ook onder omstandigheden waarin je te maken krijgt met toenemende beperkingen als gevolg van ziekte, handicap en/of ouderdom goed verzorgd in het dorp kunnen blijven wonen en deel kunnen blijven uitmaken van de dorpsgemeenschap met al haar (sociale) activiteiten

Het gaat om de volgende bouwstenen:

Naobuur

Als informatie- en ontmoetingscentrum waar een samenhangend pakket aan welzijnsactiviteiten wordt geboden, gericht op ontmoeten en verbinden;

Lesturgeonplein

Het creëren van een fysiek veilig en aantrekkelijk plein waar jong en oud elkaar kunnen ontmoeten, samen activiteiten kunnen ontplooiën en waar zorg- en welzijnsactiviteiten worden samengebracht in omringende gebouwen;

Woonzorgcentrum

Een kleinschalig woonzorgcentrum dat bijtijds hulpverlening 24 uur per dag kan waarborgen, zowel in het woonzorgcentrum als in het dorp.

Naoberschap

De opbouw van burgerparticipatie is geen eenmalige aangelegenheid maar een continu proces van samenspraak en afstemming. De wensen en behoeften van de inwoners bestrijken een breed scala aan invalshoeken, zoals te lezen valt in de dorpsvisie 2019-2021. De wensen en behoeften zijn als volgt samengevat:

- *Streven is en blijft Vledder te ontwikkelen tot een dorp, waar het samenleven en samenwerken resulteert in "Naoberschap"*
- *Waar dorpsgenoten met elkaar zorgen voor een woon- en leefklimaat dat kansen biedt voor jong en oud*
- *Waar gestreefd wordt naar sociale inclusie van allen die in maatschappelijk opzicht kwetsbaar zijn*
- *Waar een apotheekhoudende huisartsenpraktijk aanwezig is*
- *Waar sport-, beweeg- en ontmoetingsplaatsen aanwezig zijn om de vitaliteit onder dorpsgenoten te bevorderen en bij te dragen aan het behoud van een positieve gezondheidsattitude*
- *Waar winkels, basisschool, café en brandweer van grote waarde zijn voor het behoud van saamhorigheid en een gezond woon- en leefklimaat in de dorpsgemeenschap*
- *Waar initiatieven als het woonproject voor starters, opgezet in samenwerking met de oudjaarsvereniging De Oliebol, en het woonproject voor gelijkgestemde 55+ers (het Mantelhuys) waardevol zijn voor het bereiken van een evenwichtiger samenstelling van de bevolking van ons dorp*
- *Waar een woonzorgcentrum tot stand komt dat een kwalitatief goede ondersteuning en zorgverlening kan waarborgen, zowel in het centrum zelf als ook in het dorp.*

In opdracht van de vereniging Dorpsbelang Vledder is beheer, exploitatie en onderhoud van het woonzorgcentrum ondergebracht in stichting Onderdak Vledder. Het bestuur van deze stichting bestaat uit een vijftal dorpsgenoten die in gezamenlijkheid beschikken over projectmanagementervaring en kennis op financieel, juridisch en zorginhoudelijk terrein. Alle vijf zijn onbezoldigde leden van het bestuur.

Het bestuur van stichting Onderdak Vledder wordt geacht voortaan jaarlijks verantwoording af te leggen aan de algemene ledenvergadering van Dorpsbelang Vledder. Het is uiteindelijk aan de leden van Dorpsbelang Vledder om haar goedkeuring te verlenen aan het doen en laten van stichting Onderdak Vledder. Dit laat onverlet de verantwoordelijkheid die de Raad van Toezicht van stichting Onderdak Vledder heeft inzake het goedkeuren van hun jaarrekening en jaarverslag. In de governance-structuur is en blijven de leden, bijeen in de algemene ledenvergadering, de mensen die het laatste woord hebben.

De Raad van Toezicht (RvT) bestaat ook uit vijf leden. Twee van hen zijn mensen van elders, die om reden van hun specifieke deskundigheid zijn gevraagd zitting te nemen in deze raad en een drietal dorpsgenoten. Het voorzitterschap van de RvT ligt in handen van een inwoner van Vledder.

Het bestuur is zich bewust van de aan haar toevertrouwde verantwoordelijkheden en is ervan doordrongen dat het woonzorgcentrum De Borgstee nooit gerealiseerd had kunnen worden zonder de niet aflatende inzet en betrokkenheid van veel mensen in onze dorpsgemeenschap en de financiële inbreng van de obligatiehouders. We zijn allen zeer veel dank verschuldigd.

*Harold Dijkgraaf
Voorzitter stichting Onderdak Vledder*

Medio 2020 is een commissie, samengesteld uit een viertal dorpsgenoten, in het leven geroepen met het verzoek een passende naam te vinden voor het woonzorggebouw. Alle inwoners van Vledder zijn in de gelegenheid gesteld met voorstellen te komen. Middels de media en affiches zijn dorpsgenoten daartoe uitgenodigd. Om het doen van naamsuggesties te bevorderen heeft de lokale keramist Klaas van Dijk een beeldje, voorstellende Europa en de Stier, voor de winnende inzending beschikbaar gesteld.

Naamsuggesties, gedeponeerd in de stembussen in lokale winkels en per mail ontvangen brachten samen 115 voorstellen op.

Dat aantal plaatste de commissie voor een onverwacht grote opgave. Na rijp beraad heeft de commissie een drietal namen aan het bestuur van de stichting Onderdak Vledder voorgelegd en daarbij aangegeven waar hun voorkeur naar uit gaat. Gekozen is voor de naam: De Borgstee. Deze naam krijgt de voorkeur vanwege de achterliggende gedachte: een boerderij met geborgenheid.

Het bestuur heeft het voorstel van de commissie overgenomen en de winnaar mevrouw S. van Dijk-Pries het beeldje, vergezeld van bloemen, overhandigd.

*Namens de commissie,
Klaas van Dijk Lzn.*

Beeld “Burgerkracht”

Speciaal voor De Borgstee zijn twee beelden ontworpen. Daaraan voorafgaand zijn er gesprekken gevoerd en bezoeken over en weer afgelegd. De belangrijkste uitgangspunten bij het ontwerp zijn:

- Zorgen voor en met elkaar
- Samen
- Verbinding
- Zo lang mogelijk op eigen benen staan
- Iedereen is welkom

Om het beeld zo toegankelijk mogelijk te maken, is gekozen voor een figuratief beeld opdat zo veel mogelijk mensen zich in het beeld zouden kunnen herkennen.

Mensen staan in het hele project centraal, dus is voor mensen gekozen. De mensen staan in beide beelden in een speelse kring. Zo wordt ook de gemeenschapszin verbeeld. Verantwoordelijkheidsgevoel en betrokkenheid voor en op elkaar en voor het hele project.

Omdat we hopen en er aan werken dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan zijn, staan de mensen in de beide beelden; ze staan letterlijk op eigen benen.

En dan de verbinding. In dit geval heeft verbinding heel veel met gevoel te maken, met meeleven, met empathie, met zorg en betrokkenheid voor de ander. Die verbinding is verbeeld door ieder mens een "hart" (abstract) te geven. De verbinding is daardoor echt doorleefd.

Het is een kleurrijk beeld: ieder mens heeft zijn eigen kleur, met alle verschillen en karakters die daar bij horen. Samen vormen zij één gemeenschap. En iedereen is welkom.

Er is voor gekleurd glas gekozen; kleur vanwege ieders eigenheid, en glas omdat glas veel sterker is dan wij denken. En zijn wij mensen dat ook niet? Echte burgerkracht! De beelden binnen en buiten versterken elkaar: het draait om mensen, om elkaar.

Edith Benedictus
beeldend kunstenaar

De Borgstee

het resultaat van een burgerinitiatief

Het woonzorgcentrum De Borgstee

Nadat de algemene ledenvergadering van Dorpsbelang Vledder zich unaniem achter de visie op levensloopbestendig wonen in Vledder heeft geschaard, is er in 2017 gestart met verkennende gesprekken met potentiële investeerders. De ligging van Vledder in een dun bevolkt deel van Nederland blijkt aanvankelijk een onoverkomelijk struikelblok. Investeerders blijken voorkeur te hebben voor het bouwen van zorgvoorzieningen in stedelijk gebied en niet op het platteland van Drenthe. Daarentegen blijkt een regionale investeerder wel bereid om de mogelijkheden te verkennen.

Nadat de heer A. Buiteveld hoort hoe de burgerparticipatie in Vledder door de jaren heen gestalte heeft gekregen, is hij bereid de knowhow van bouwbedrijf Buiteveld in Oosterwolde beschikbaar te stellen voor het uitwerken van de ideeën. Het resulteert in een schetsontwerp dat voldoet aan de vormgevingseisen die de gemeente Westerveld heeft opgenomen in het bestemmingsplan Vledder-Noord.

In december 2017 is het schetsontwerp, bouwtype boerderij, aan de leden van Dorpsbelang Vledder voorgelegd. Hun unanieme waardering voor het schetsontwerp heeft het bestuur van Dorpsbelang Vledder doen besluiten op de ingeslagen weg voort te gaan en op verzoek van leden na te gaan hoe dorpsgenoten kunnen bijdragen aan de financiering van de bouw.

Slim mooi

In februari 2017 zijn we benaderd door een bestuurslid van Dorpsbelang Vledder om mee te denken over het ontwikkelen van appartementen voor de zorg in combinatie met zorg-/koopappartementen. Er lag al een visie aan de hand van talloze buurtgesprekken en nog belangrijker, er was al een doel gesteld.

Het doel levensloopbestendig wonen was goed onderbouwd door het bestuur van Dorpsbelang Vledder in tal van stukken/presentaties:

- *Proactieve dorpsgemeenschap*
- *Levensloopbestendig wonen in Vledder*
- *Doelgroepomschrijving/visie op positieve gezondheid*
- *Programma van Eisen in concept*

Maar het belangrijkste laat zich niet in stukken en presentaties verwoorden en dat is Naoberschap. Hierdoor was er draagvlak onder de inwoners van Vledder voor dit prachtige initiatief. Het resultaat is een prachtig woon-zorgcomplex op een prachtige locatie in Vledder. Met veel bewondering voor het lokale bouwteam, inclusief Harry Mars, voor de volharding, visie en vooral hun wijsheid. Trots zijn wij erop dat wij hieraan mochten meewerken. Het is slim mooi geworden.

Ate Buiteveld.

Bouwbedrijf Buiteveld

Daarop zijn vervolgens een paar bijeenkomsten belegd waarin een financieringsdeskundige en een belastingdeskundige de belangstellende dorpsgenoten hebben voorgelicht over de financieringsmogelijkheden. Waar zich aanvankelijk 25 dorpsgenoten melden als potentiële financiële partner groeit in een mum van tijd de groep uit tot 52 dorpsgenoten. Niet door hen daartoe in advertenties op te roepen maar door gehoor te geven aan verzoeken van inwoners om informatie over de mogelijkheden tot financiële participatie in het burgerinitiatief.

Coöperatieve Vereniging Obligatiehouders woon-zorggebouw Vledder

De 52 dorpsgenoten blijken bereid een obligatielening ter grootte van 5.000 euro of een veelvoud daarvan te verstrekken. Met dit gegeven is vervolgens met banken gesproken over de financieringsmogelijkheden. Hun financieringsbereidheid blijkt gering. Enerzijds omdat banken (nog) geen beleidskader hebben voor de financiering van burgerinitiatieven en anderzijds vanwege het feit dat er sprake is van een groep van 52 investeerders. Dat er sprake is van een grote groep

Naoberschap, leefbaarheid en burgerinitiatief waren voor mij de triggers om te participeren in het realiseren van het woonzorggebouw De Borgstee. Ik heb mij in nauwe samenwerking met Cees Hesse gericht op de financiering en het ontwerpen van een juridische constructie.

Regels omtrent compliance en risk weerhielden verschillende banken ervan samen met de initiatiefnemers een oplossing te zoeken voor de participatie van een groep van 52 inwoners van Vledder. Dit leidde her en der tot afwijzingen en vertraging, maar dankzij het doorzettingsvermogen van Dorpsbelang Vledder werd er samen met Triodos Bank en Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij (KNHM) een compliance-proof oplossing gevonden met als resultaat de oprichting van de Coöperatieve Vereniging van Obligatiehouders Woon-zorggebouw Vledder.

In de coöperatie werden de door inwoners verstrekte obligatieleningen ondergebracht. In aanvulling op dit zogenaamde "eigen geld" verstrekten Triodos Bank, Drentse Energie organisatie en KNHM leningen waarmee het zorggedeelte van De Borgstee gefinancierd kon worden.

De dorpsgemeenschap mag met recht trots zijn op dit burgerinitiatief en ik ben blij en dankbaar dat ik daar een aantal financiële en juridische bouwstenen aan heb mogen bijdragen.

*Hendrik Jan Gorter
Gorter P4 Management en Advies BV*

De relatie tussen stichting Onderdak Vledder en Triodos Bank N.V.

Op 13 maart 2019 kwamen mijn collega's en ik bij Cees Hesse thuis om met elkaar kennis te maken en om de financieringsvraag van het burgerinitiatief te bespreken. Aan de grote tafel troffen wij het voltallige bestuur van stichting Onderdak Vledder aan.

Het doel van de financiering werd ons toegelicht. Zeer gestructureerd werden wij door de stukken geleid. Er waren nog wat haken en ogen, maar die zijn in de maanden daarna aangepakt.

We werden aangenaam verrast door de betrokkenheid van dorpsgenoten. Zij wilden per se dat de kwetsbare, oudere bewoners in Vledder konden blijven wonen en niet naar een verpleeghuis in de stad hoefden te verhuizen. Wij staan vierkant achter die visie: gemeenschap bouwen. Dat past bij Triodos Bank, die levenskwaliteit hoog in het vaandel heeft staan. De bereidheid van dorpsgenoten om mee te financieren onderstreept de kracht van het burgerinitiatief.

Najaar 2019 sloten wij met elkaar een kredietovereenkomst en kon dit waardevolle initiatief realiteit worden.

*Nelleke van Olst
Triodos bank N.V.*

kleine investeerders blijkt een extra complicerende factor. Triodos Bank, die levenskwaliteit hoog in het vaandel heeft staan, schaaft zich achter het burgerinitiatief en is bereid, in overleg met de Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij en het bestuur van Dorpsbelang Vledder, een juridische entiteit uit te werken waarmee financiering door een groep dorpsgenoten wel mogelijk wordt.

De Triodos Bank adviseert een coöperatieve vereniging op te richten. Dit advies is opgevolgd en leidt tot het oprichten van de Coöperatieve Vereniging Obligatiehouders Woon-zorggebouw Vledder. In de coöperatie zijn de 52 dorpsgenoten verenigd die samen 850.000 euro aan obligatieleningen inbrengen in de financiering van de bouw. In aanvulling op dit zogenaamde "eigen geld" zijn Triodos Bank, de Drentse Energie Orga-

nisatie en de Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij bereid tot een investering in de bouw. Met die steun is de uitwerking van het schetsontwerp verder ter hand genomen.

Behoeft peiling

Aan de hand van gegevens van het Centraal Bureau voor Statistiek, provincie Drenthe, Alzheimer Nederland en LinkinCare is in 2015 door bureau FAME uit Zwolle vraag en aanbod in de zorg voor de gemeente Westerveld in kaart gebracht.

- *Dit bureau voorspelt voor de komende jaren een toename van het aantal inwoners van 65 jaar en ouder van 1104 naar 1533 mensen in de gemeente Westerveld. Hun inschatting is, dat bij ongewijzigd overheidsbe-*

leid, de behoefte aan een beschermende woonsetting voor mensen met een intensieve zorg-, begeleidings- en toezichtvraag beduidend zal toenemen. In de regio Vledder wordt die behoefte op 32 zorgplekken geraamd op basis van de aanname dat 25% van de 75+ ers zal zijn aangewezen op ondersteuning en/ofzorgverlening.

- *Zilveren kruis Achmea heeft in 2019 een zorgvraagontwikkelingsanalyse opgesteld. Toegespitst op Vledder verwacht de verzekeraar binnen 5 jaar een zorgvraagtoename van 31% onder de 80+ ers.*
- *In een enquête is onder de inwoners navraag gedaan over hun woonwensen. Met name de senioren geven daarin aan dat hun woonwensen aan verandering onderhevig zijn. Dat er behoefte is aan gelijkvloerse, kleinere woningen als ook behoefte aan een beschutte woonvorm in het dorp. Inwoners benadrukken daarbij dat ze graag in het dorp willen blijven wonen, ook als veroudering leidt tot een geringere vitaliteit en opkomende ondersteunings- en zorgbehoefte.*

Maar... wat is een passende schaalgrootte, rekening houdend met het vigerende overheidsbeleid? Het overheidsbeleid is gericht op behoud van zelfredzaamheid en zelfstandigheid in de thuissituatie. De overheid zet in op een goede wijk- en thuiszorg en acht huisvesting in een beschermende woonsetting alleen dan geïndiceerd als het langer thuis blijven wonen als onverantwoord wordt beoordeeld. Met andere woorden, alleen in geval dat thuis blijven wonen onverantwoord wordt, zal nog een indicatie voor huisvesting in een bescherming biedende woon-

setting worden afgegeven. Dit beleid heeft onmiskenbaar invloed op de toestroom van mensen naar een woonzorgsetting en op de gemiddelde verblijfsduur. Dat valt ook af te lezen uit de afgenomen verblijfsduur in andere zorgcentra.

Schaalgroottebesluit

In de visie op levensloopbestendig wonen in Vledder (2017) is in lijn met het overheidsdenken gekozen voor het optimaliseren van de mogelijkheden om op verantwoorde wijze langer thuis te blijven wonen met gebruik van domotica en e-health faciliteiten. Wat daarvan het effect is op de omvang van de geprognosticeerde behoefte aan een woonzorgsetting is moeilijk vast te stellen. De lokale werkgroep, die de haalbaarheid van een woonzorgcentrum in het dorp onderzoekt, adviseert met die ontwikkeling rekening te houden evenals

met de informatie die in de woonenquête is opgehaald.

In de woonenquête geven senioren aan dat ze weliswaar over goed geoutilleerde woningen beschikken maar dat de grootte van huis en tuin niet meer past bij hun afnemende vitaliteit.

Er is behoefte aan kleinere, beschutting biedende koopappartementen en huisvestingsmogelijkheden voor dorpsgenoten die bijvoorbeeld na een ziekenhuisopname voor verder herstel tijdelijk zijn aangewezen op verblijf in een 24 uren zorgsetting. Mensen geven aan op zoek te zijn naar gelijkvloerse koop- en huurwoningen in de zogenaamde vrije sector. Bij voorkeur nabij een woonzorgcentrum waar 7 dagen per week en 24 uur per dag de zorgverlening kan worden gewaarborgd.

Met in acht name van:

- door derden uitgevoerde zorgvraagontwikkelingsanalyses
- woonenquête bevindingen in het dorp
- de verwachte effecten van domotica en e-health innovaties in de thuissituatie

komt het bestuur van Dorpsbelang Vledder tot het besluit de schaalgrootte te beperken tot 16 huur/zorgappartementen, 3 logeer-/herstelkamers en 16 koopappartementen voor degenen die gelijkvloers huisvesting wensen plus een gewaarborgde ondersteuning en zorgverlening als daartoe een indicatie wordt gesteld.

Met deze keuze realiseren we in het dorp zowel meer variatie in de huisvestingsmogelijkheden voor senioren als ook zorgappartementen met waarborgen

Dorpsbelang Vledder heeft in 2017 zelf het heft in handen genomen en is een verkenning gestart naar de mogelijkheden om in eigen regie een zorgcentrum te bouwen. Vanuit het dorp werd spontaan medewerking aan het bestuur van Dorpsbelang Vledder toegezegd.

Zeven inwoners brachten vanuit zijn/haar eigen achtergrond in wat nodig is om een bouwplan te kunnen ontwikkelen. Zorginhoudelijke, financiële, bouwkundige, installatietechnische, bestuurlijke en organisatorische kennis en ervaring naast een dosis optimisme en een groot doorzettingsvermogen.

Er is bijna wekelijks vergaderd. Voor de bouwgroep was de visie op levensloopbestendig wonen de leidraad in alle besprekingen over bouwtekeningen en financierings- en exploitatieplannen. Dit gold ook voor het overleg met de gemeente Westerveld. De strikte omschrijving van de bouwvorm stelde hoge eisen aan het ontwerp en dat vroeg van de bouwgroep alertheid met betrekking tot de functionaliteit van het woonzorggebouw.

Tegenslagen en vertragingen waren er zeker. Het belang was duidelijk en de steun uit het dorp was enorm. De Borgstee is mogelijk gemaakt door inwoners van het dorp.

*Namens de bouwbegeleidingsgroep,
Harold Dijkgraaf*

In maart 2017 kregen Ate Buiteveld en ik het verzoek van Dorpsbelang Vledder om met een presentabel schetsplan te komen. De locatie, het beeldkwaliteitsplan, het aantal appartementen en de wensen uit het dorp waren geïnventariseerd. Deze wensen vormden de basis van ons plan. Na de 1^e presentatie in De Tippe werd ons verzocht verder te gaan met uitwerking van de voorgelegde plannen.

Dit was echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. De onderhandelingen met de gemeente dreven de initiatiefnemers tot het uiterste om volhardend te blijven werken aan hun plan. Het dorp Vledder bleek over een enorme veerkracht te beschikken. Door vele dorpsgenoten mee te laten denken, ontstond er voldoende financiële draagkracht om de plannen te realiseren.

Nu, vier jaar later, is het een feit. Vledder is een prachtig beeldbepalend gebouw rijker, mede dankzij de vele gedreven vrijwilligers uit het dorp die zich op allerlei gebieden hebben ingezet.

Ik ben trots op wat hier is neergezet en hoop dat De Borgstee tot in lengte van dagen haar steentje kan bijdragen aan de zorgbehoefte van Vledder e.o.

*Harry Mars
Mars Bouwmanagement*

voor intensieve, complexe hulpverlening op basis van de Wet langdurige zorg (Wlz) verstrekte zorgindicaties. De logeerkamers kunnen daarnaast gebruikt worden door dorpsgenoten die na bijvoorbeeld een ziekenhuisopname nog tijdelijk zijn aangewezen op een 24 uren zorgsetting.

Onder verwijzing naar de uitgangspunten, verwoord in de visie op levensloopbestendig wonen, beperkt de bouw zich tot het bouwen van appartementen. Er zijn in het Programma van Eisen geen centrale voorzieningen opgenomen zoals bijvoorbeeld een centrale keuken. Evenmin is voorzien in ruimte voor een winkeltje of een kapper etc. Overeenkomstig de visie op levensloopbestendig wonen, leggen we bij de ondersteuning het accent op respect voor de persoonlijke

levensstijl en waardecreatie in het dagelijkse leven. Dit alles ondanks de belemmeringen die kunnen voortvloeien uit een afnemende gezondheid. Nadruk ligt in alle ontwikkelingen op behoud van levenskwaliteit voor bewoners en hun naasten. We doen dat door van de professionals te vragen in hun bejegening ook het belang van participatie in de dorpsgemeenschap te accentueren en te stimuleren als waardevol voor het behoud van vitaliteit en zingeving. Bijvoorbeeld door van de mensen te vragen zelf, al dan niet met gepaste ondersteuning, boodschappen te blijven doen en activiteiten in het dorp te blijven bezoeken.

Dat besluit hangt samen met de wens mensen met een kwetsbare gezondheid te blijven activeren en stimuleren tot behoud van zelfredzaamheid en het

Begin 2018 zijn wij via Harry Mars in contact gekomen met bouwbedrijf Buiteveld en door hen uitgenodigd deel te nemen aan het bouwteam. Daarin hebben we samen met constructeur w2n en bouwkundig tekenbureau Jorrit Kok constructief en intensief samengewerkt bij het bepalen van het type installatie dat past bij het pakket van eisen en de wensen van de opdrachtgever stichting Onderdak Vledder.

In het duurzame, gasloze en energie neutrale gebouw is een omvangrijke installatie geïntegreerd, samengesteld uit vele kilometers leiding- en kanalenwerk. Met zonnepanelen en lucht/warmtepompen kan het gebouw zeer energiezuinig worden gebruikt.

In nauw overleg met Telecom, de ICT werkgroep en stichting Onderdak Vledder zijn de domotica faciliteiten bepaald die van belang zijn voor de gewenste individuele maatvoering in de zorgverlening en veilig wonen en werken in de dagelijkse praktijk.

Het integreren van alle eisen vergde een intensief overlegtraject dat dankzij de constructieve inzet van alle betrokkenen tot een fantastisch resultaat heeft geleid! Uniek en doeltreffend!

*Ronald van den Berg
Installatiebedrijf Klok*

bevorderen van vitaliteit en zingeving in het dagelijkse leven.

Deze intenties zijn in 2019 bekrachtigd in de algemene ledenvergadering van Dorpsbelang Vledder.

Zilveren Kruis Zorgkantoor

De zorgvisie is vanaf 2014 meermalen besproken met het Zilveren Kruis Zorgkantoor. Daarbij hebben we van meet af aan een positieve grondhouding bij Zilveren Kruis Zorgkantoor aangetroffen met betrekking tot het burgerinitiatief.

De uitwerking van het burgerinitiatief blijkt aan te sluiten op hun streven de zorg zo dicht mogelijk bij de zorgbe-

hoevende te organiseren. De visie op levensloopbestendig wonen sluit nauw aan op hun leidraad voor het leveren van kwalitatief goede zorg in de thuissituatie. Het Zilveren Kruis Zorgkantoor is bereid de zorglevering conform afgegeven indicaties op basis van de Wet langdurige zorg (Wlz) in het dorp mogelijk te maken. Er is vervolgens in nauwe samenwerking met de Noord-Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties (NNCZ) uit Hogeveen een exploitatieplan opgesteld. NNCZ is een professionele zorgorganisatie die voor het leveren van alle geïndiceerde zorg is toegerust. Het Zilveren Kruis Zorgkantoor stemt ermee in dat NNCZ om exploitatietechnische redenen het alleenrecht heeft op alle zorglevering in zowel de huur/zorgappartementen als de koopappartementen in De Borgstee.

Bestemmingsplan Vledder-Noord

In het bestemmingsplan Vledder-Noord is ruimte gereserveerd voor initiatieven met een maatschappelijke doelstelling, concreet: de bouw van een intramurale zorgvoorziening.

Het bouwplan voorziet daar niet in. Er is niet gekozen voor een intramurale zorgvoorziening maar voor een maatschappelijke, op de behoefte van inwoners afgestemde woonzorgsetting. Die keuze is lange tijd een struikelblok geweest voor het verwerven van gemeentelijke instemming.

Het begrip “Intramuraal” is in de beleidskaders van zorgverzekeraars vervangen door “Zorg met verblijf”.

De NNCZ is trots om in Vledder van betekenis te mogen zijn!

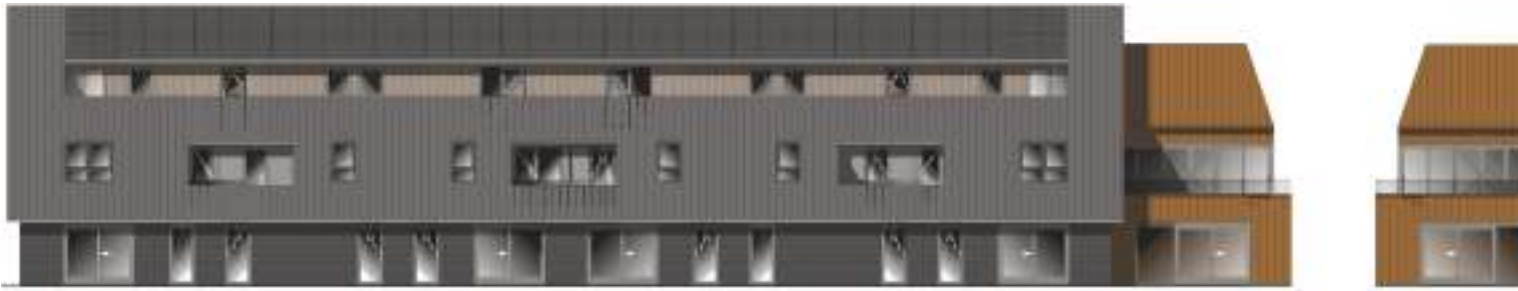
Vledder zocht een professionele zorgorganisatie passend bij de wensen van het dorp. In 2019 werd (opnieuw) contact gelegd met de NNCZ.

De NNCZ gelooft in de kracht en houdbaarheid van gedeeld eigenaarschap en zeggenschap: zorg en ondersteuning is niet voorbehouden aan professionele organisaties, maar is van ons allemaal. Samen hebben we zoveel meer te bieden om bewoners/cliënten optimaal in staat te stellen te leven zoals zij dit willen. Verbinding met onze omgeving staat voorop om dit te bereiken.

In gesprek met de dorpsvertegenwoordigers blijken deze visie en uitgangspunten te worden gedeeld. Samen met de inwoners willen we bijdragen aan het zo lang mogelijk in je eigen omgeving kunnen blijven wonen en zelf invulling geven aan de wijze waarop een dag zo waardevol mogelijk wordt.

Wij hebben veel vertrouwen in wat burgers zelf kunnen. Het dorp heeft zich niet alleen blijvend hard gemaakt voor het er met elkaar zijn, maar ook voor het realiseren van een compleet woonzorgcentrum. Een prachtig initiatief. We zijn als NNCZ trots dat we in Vledder van betekenis mogen zijn.

*Ingrid van Delft
Bestuurder NNCZ*

Als energiefonds van de provincie Drenthe heeft de Drentse Energie Organisatie (DEO) het burgerinitiatief, dat tot de bouw van het woonzorgcentrum De Borgstee in Vledder heeft geleid, mede mogelijk gemaakt. Het centrum biedt oudere zorgbehoevende inwoners een mogelijkheid om in het vertrouwde Vledder te blijven wonen. Middels duurzame bouwtechnieken, isolatie, ledverlichting, het toepassen van een zonnestroomsysteem en warmtepompinstallatie is een energiezuinige woonvorm gecreëerd, die prima aansluit bij de investeringsrichtlijnen van de Drentse Energie Organisatie.

*André van Mook
Drentse Energie Organisatie*

Dat het bouwplan is afgestemd op de vereisten voor het kunnen leveren van complexe, intensieve zorg conform de Wlz-zorgindicatie “Zorg met verblijf” blijkt echter voor de gemeente ontoereikend om op basis van het vigerende bestemmingsplan toestemming voor de bouw te verlenen.

Er blijkt een partiële herziening van het bestemmingsplan Vledder-Noord nodig om het woord intramuraal uit het bestemmingsplan te kunnen schrappen. Na die partiële herziening ontstaat in het bestemmingsplan ruimte voor de maatschappelijke voorziening die tegemoet komt aan de behoefte van de inwoners van Vledder en omstreken.

Medio 2019 stemt de gemeente Westerveld in met het bouwplan en de verkoop van het beoogde bouwperceel aan de door de vereniging Dorpsbelang Vledder opgerichte stichting Onderdak Vledder. Deze stichting is opdrachtgever tot de bouw. Eind 2019 is de opdracht tot bouw gegeven aan bouwbedrijf Buiteveld uit Oosterwolde. Dit bouwbedrijf heeft van meet af aan geholpen bij het maken van het schetsontwerp en de uitwerking ervan in een definitief bouwplan. Het bestuur van Dorpsbelang Vledder heeft in het bouwvoorbereidingstraject kunnen steunen op een lokale werkgroep van 7 dorpsgenoten. Deze werkgroep heeft het bestuur met raad en daad bijgestaan in het voorbereidingstraject, waarin het onder meer aankwam op het detailleren van het Programma van Eisen, het

maken van ontwerpkeuzen en het bespreken van de financierings- en exploitatiemogelijkheden. Dit vrijwilligerswerk heeft een forse besparing aan projectvoorbereidings- en architectkosten opgeleverd.

Bij het verkennen en bespreken van de gemeentelijke beleidskaders betreffende het bestemmingsplan Vledder-Noord en de inpassingsvraagstukken inzake de beoogde bouwperceel in Vledder-Noord heeft de werkgroep gebruik kunnen maken van de knowhow van Mars Bouwmanagement. Het overleg heeft geresulteerd in de aankoop van een bouwperceel ter grootte van 5000m² grond. De grond was in eigendom van de gemeente Westerveld.

Te gast in het landschap

De gemeente Westerveld heeft voor het bestemmingsplan Vledder-Noord gekozen voor een bijzonder woonconcept. Vledder-Noord wordt gekenmerkt door een coulisselandschap met weilanden omringd door houtwallen. Er is gekozen voor bebouwing op verhoogde platforms (“dienbladen”) waarmee het landschap en de bestaande waterhuishouding in het gebied zo min mogelijk worden aangetast. De toekomstige bewoners zijn als het ware te gast in het landschap.

Er is met andere woorden geen sprake van een traditionele verkaveling. In een beeldkwaliteitsplan, onderdeel van het bestemmingsplan, is het thema “Te gast in het landschap” uitgewerkt in strikt omschreven kwaliteitseisen. Dit met betrekking tot de opzet, vorm, kleur en materialisatie van de bebouwing en de buitenruimte.

Er staan eisen in met betrekking tot de dakhelling, goot- en nokhoogte en de hoogte van het platform (“dienblad”) waarbinnen gebouwd dient te worden.

Deze bouwregels gelden ook voor het gedeelte in het bestemmingsplan dat de bestemming “maatschappelijk” heeft.

De Borgstee is op een verhoogd “dienblad” gebouwd met respect voor het unieke landschap aan de noordrand nabij de oude kerk en het centrum van Vledder. Het woonzorgcentrum De Borgstee wordt ontsloten door een nieuw aangelegde weg die aansluit op De Hoek, de oude brinkweg met haar karakteristieke bebouwing aan de noordrand van Vledder. Die ontsluitingsweg heeft op voorstel van de historische vereniging ‘t Fleder Kerspel de naam Torenkamp gekregen.

Bouwplan

Het gebouw, type boerderij, bestaat uit twee bouwvolumes die door middel van een tussengedeelte met centrale entree, lift en ontmoetingsruimten met elkaar zijn verbonden. Het ene bouwdeel omvat de 16 huur/zorgappartementen, 3 logeer-/herstelkamers en zorg faciliterende ruimten. In het andere bouwdeel zijn 16 koopappartementen gerealiseerd. De zorg- en koopappartementen zijn door middel van een duurzame bouwtechniek tot stand gekomen met als resultaat een gasloos, duurzaam en energiezuinig gebouw. De toegepaste duurzame bouwtechniek is voor de Drentse Energie Organisatie (DEO) reden geweest om

de bouw in financiële zin mede mogelijk te maken. De duurzame bouwtechniek heeft bij Triodos Bank, na goedkeuring door het Groenfonds, geleid tot een verlaging van de rente met een ½ procent.

In het bouwplan is de vigerende regelgeving inzake het verlenen van intensieve zorg verdisconteerd. De maatvoering is in alle appartementen afgestemd op het kunnen gebruiken van zorg gerelateerde hulpmiddelen als tillift en rolstoel.

Bouwbedrijf Buiteveld heeft de bouw gerealiseerd overeenkomstig de vooraf afgesproken bouwkosten.

Dit ondanks het feit dat er tussentijds sprake was van zogenaamd meer- en minderwerk als gevolg van voortschrijdend inzicht. Het fixeren van de bouwkosten houdt verband met de opdracht van de inwoners van Vledder de huur/zorgappartementen en koopappartementen betaalbaar te houden. Dat de stichting Onderdak Vledder de huurappartementen beneden de sociale huurgrens kan aanbieden is mede te danken aan de provincie Drenthe die instemde met een subsidie op grond van hun Uitvoeringsregeling Impuls Volkshuisvesting.

Wij voelden ons bevoorrecht toen ons werd gevraagd om de verkoop van de nieuw te bouwen appartementen ter hand te nemen en in goede banen te leiden.

Dit prachtige initiatief van Dorpsbelang Vledder heeft geleid tot een fraaie voorziening op een even fraaie locatie aan de rand van het dorp.

Het moest een voorziening worden van het dorp en voor het dorp. Dat is volgens ons meer dan gelukt. Voor de door Dorpsbelang Vledder georganiseerde informatiemiddag op 3 april 2019 bleek veel belangstelling. We konden 22 inwoners van Vledder welkom heten.

Alle betrokken partijen waren aanwezig om vragen te beantwoorden. Er lagen uitgebreide tekeningen ter inzage. Die visualisatie maakte mensen enthousiast. Dat heeft goed gewerkt. Naar aanleiding van deze informatiemiddag zijn er 10 appartementen verkocht aan belangstellenden uit Vledder. Het bijzondere is dat alle belangstellenden het appartement van hun voorkeur hebben kunnen kopen. De overige 6 appartementen zijn daarna vlot verkocht aan belangstellenden van elders.

Wij feliciteren Dorpsbelang Vledder met het geweldige resultaat en wensen de nieuwe bewoners en toekomstige bewoners van het gehele complex heel veel plezier met deze prachtige voorziening waar men in Vledder met recht trots op kan zijn.

*Roelof Berg
Roelof Berg Makelaardij*

Onroerend Goed is gesneden koek voor een notaris maar het verzoek van Dorpsbelang Vledder was bijzonder. Een lokaal burgerinitiatief waarin door de financiële inbreng van 52 dorpsgenoten mede-eigendom werd verworven in een Woonzorggebouw. Er zou een Woonzorggebouw worden gerealiseerd met meerdere eigenaren. Deels eigendom van de door Dorpsbelang Vledder opgerichte stichting Onderdak Vledder met verhuurappartementen aan zorgbehoevenden en deels eigendom van Bouwbedrijf Buiteveld. Het mooie aan hun samenwerking was dat Buiteveld naast bouwer ook participant werd in het gebouw. Hun appartementen zouden zij voor eigen rekening en risico doorverkopen aan belanghebbenden uit Vledder. Verder stelde ook de gemeente nog nadere eisen met betrekking tot de eigendomsverhoudingen. In goed overleg met Dorpsbelang Vledder zijn de leveringsakte, de splitsingsakte en de financiële inbreng van dorpsgenoten in een Coöperatieve Vereniging van Obligatiehouders notarieel geformaliseerd.

Voor Elan Notarissen een complexe en boeiende opdracht waarbij alle belangen goed moesten worden afgewogen en zorgvuldig vastgelegd. Gelukkig konden we die uitdaging als kantoor goed aan en wat een prachtig eindresultaat is het geworden.

*Philip Slangen
Elan Notarissen*

Eigendomsverwerving

De dorpsgemeenschap kan dankzij de door 52 dorpsgenoten verstrekte obligatieleningen beschikken over een woon/zorggebouw dat past bij de gesignaleerde behoefte. Met hun financiële inbreng beschikt de dorpsgemeenschap over het eigendom van het bouwdeel waarin de 16 huur/zorgappartementen, de 2 huiskamers, de 3 logeer-/herstelkamers en een kantoor zijn ondergebracht. De ondergrond en omliggende tuin behoren tevens tot het eigendom.

Namens de dorpsgemeenschap beheert, exploiteert en onderhoudt de door Dorpsbelang Vledder opgerichte stichting Onderdak Vledder het pand. De stichting Onderdak Vledder kent een bestuur en een Raad van Toezicht.

Het bestuur van de stichting is samengesteld uit dorpsgenoten die op voordracht van Dorpsbelang Vledder zijn benoemd door de Raad van Toezicht. In de Raad van Toezicht zitten naast 3 dorpsgenoten 2 externe leden/deskundigen. De externe leden zijn door het bestuur van Dorpsbelang Vledder uitgenodigd tot participatie in de Raad van Toezicht. Het voorzitterschap ligt in handen van één van de drie dorpsgenoten.

In de opgestelde governance-structuur is vastgelegd dat de stichting Onderdak Vledder jaarlijks verantwoording aflegt over het reilen en zeilen van de stichting aan de dorpsgemeenschap in de algemene ledenvergadering van Dorpsbelang Vledder.

De 16 koopappartementen zijn geen eigendom van stichting Onderdak Vledder. Bij de aankoop van het

bouwperceel is volgens het zogenaamde ABC- model een deel van de grond doorverkocht aan bouwbedrijf Buiteveld uit Oosterwolde. Het betreft de grond die onder het bouwdeel ligt waarin de 16 koopappartementen zijn gerealiseerd. De koopappartementen zijn vervolgens door bouwbedrijf Buiteveld aan de toekomstige eigenaren/bewoners verkocht. Daarbij hebben de inwoners van Vledder het recht van eerste koop. Op de koopappartementen rust een zogenaamd non-speculatiebeding gedurende 5 jaar na aankoop. Nadere informatie omtrent de verkoopvoorwaarden staan beschreven in de statuten van de Vereniging van Eigenaren Woonzorgcentrum.

Stichting Onderdak Vledder en de eigenaren van de 16 koopappartementen zijn lid van voornoemde Vereniging van Eigenaren Woonzorgcentrum.

Noord Nederlandse
Coöperatie van
Zorgorganisaties

Lokale samenwerking

De vereniging Dorpsbelang Vledder, de Noord Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties (NNCZ), stichting Onderdak Vledder en stichting Naobuur hebben in een intentieverklaring vastgelegd zich gezamenlijk in te zetten voor het optimaliseren van de sociale- en zorginfrastructuur in het dorp.

Samen voelen zij zich verantwoordelijk voor een maatschappelijk verantwoorde en toekomstbestendige invulling van hun gezamenlijk doel: de visie van

Dorpsbelang Vledder op levensloopbestendig wonen mogelijk te maken, te ontwikkelen en tot uitvoering te brengen in zowel De Borgstee als aan huis in het dorp. Daarbij is het ook de intentie in de nabije toekomst andere vormen van elkaar helpen te ontwikkelen die er aan bijdragen dat mensen zelfstandig kunnen blijven wonen, mee kunnen blijven doen in de dorpsgemeenschap en zinvol zijn voor het ervaren van een waardevolle dag. Jong en oud in de dorpsgemeenschap heeft daar behoefte aan.

Wat voegt De Borgstee aan de bestaande infrastructuur toe?

Het samenbrengen van huisvesting en zorgverlening in De Borgstee is meer dan het samenbrengen van woningen met specifieke kenmerken onder één dak. Het is vooral het samenbrengen van een breed scala aan mogelijkheden. Mogelijkheden voor de dorpsgenoten die zeer intensieve vormen van zorg en ondersteuning nodig hebben, gebaseerd op individueel op maat gesneden zorgplannen onder verantwoordelijkheid van de professionele zorgorganisatie NNCZ.

De Borgstee is een kwalitatief hoogwaardig woonzorgcentrum in Vledder waar 24 uur per dag, 7 dagen per week ondersteuning en zorg geboden wordt aan kwetsbare inwoners van Vledder en omstreken.

Ondersteuning en Zorg verzekerd.

Als huurder van een zorgappartement in De Borgstee ben je verzekerd van alle hulp die je nodig hebt om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Per verdieping is er een ontmoetingsruimte die met elkaar als huiskamer kan worden gebruikt. Samen koffie drinken, samen eten etc.

Voor het geval de gezondheid achteruit gaat, kan NNCZ alle geïndiceerde zorg in De Borgstee leveren. Dat is een belangrijke zekerheid.

Je bent vrij om te gaan en te staan waar je wilt. Je heb een sleutel van jouw eigen appartement en je kunt in het dorp naar bijvoorbeeld kapper of winkel gaan. Als je daar hulp bij nodig hebt, kun je daarover afspraken maken met de begeleiding. Dat is voor iedereen verschillend!

Als eigenaar van de koopappartement ben je ook verzekerd van directe hulpverlening als daar plotseling behoefte aan ontstaat. Je kunt rekenen op NNCZ die alle vormen van thuiszorg kan bieden, ook tijdens de avond- en nachtelijke uren. Indien er permanent toezicht nodig mocht zijn, kan gebruik worden gemaakt van de logeer/herstelkamers in het zorggedeelte van De Borgstee. Al met al waardevolle zekerheden bij een oplopende leeftijd.

Mensen met ernstige lichamelijke en/of psychische beperkingen kunnen dankzij De Borgstee in het dorp de geïndiceerde ondersteuning en zorg krijgen en deel blijven uitmaken van de dorpsgemeenschap met haar verenigingsleven en welzijnsvoorzieningen. Leidraad in die ontwikkeling zijn de onderstaande idealen:

**Dorpsbewoners die intensieve zorg nodig hebben in het kader van de Wlz hoeven niet meer naar elders te verhuizen, c.q. elders worden opgenomen.*

**Dorpsbewoners die ondersteuning en/of zorg in de thuissituatie nodig hebben, kunnen een beroep doen op de kennis en ervaring en hulpmiddelen die in De Borgstee voorhanden zijn.*

**Bewoners in De Borgstee blijven voor alles dorpsgenoten.*

Idealiter maken de bewoners van De Borgstee zoveel mogelijk gebruik van de verschillende voorzieningen in het dorp. Dat betekent dat bij het organiseren van

services, voorzieningen, ontspanning enz. de voorzieningen in het dorp steeds nadrukkelijk als uitgangspunt worden genomen. Dit vraagt van alle betrokkenen een open, creatieve, activerende houding, gericht op wat (nog) wel kan in plaats van wat niet (meer) kan.

Essentie

Kwetsbare dorpsbewoners met dementie willen we niet in een instituut-achtige omgeving isoleren van de dorpsgemeenschap, maar hen juist zoveel mogelijk bij het dorpsleven betrokken houden.

De Borgstee, bij een modern huis met zorg hoort moderne domotica.

Domotica betreft meer dan trekkoorden in sanitaire ruimtes en spreek-/luisterverbindingen in woon- en slaapkamer. De wens is om sensoren te kunnen gebruiken die bewegingspatronen van een bewoner analyseren en uitzonderingen melden aan zorgmedewerkers, zodat zij bijtijds naar iemand toe kunnen gaan. Voor mensen met geheugenproblemen bestond behoefte aan dwaaldetectie met behoud van maximale bewegingsvrijheid, conform regelgeving in de Wet Zorg en Dwang.

Met deze uitgangspunten zijn offertes aangevraagd bij 4 leveranciers. Ondanks tijdsdruk, wegens de voorgenomen start van de bouw, werd bijtijds voor de volledige functionaliteit een overtuigde leverancierskeuze gemaakt. Dit werd Telecom.

Bij dwaaldetectie kan men zich vrij bewegen in per persoon instelbare zones, zowel binnen als buiten. Komt men buiten de zone, dan wordt de zorgmedewerker automatisch gewaarschuwd. Hierbij kunnen binnenshuis de deuren geopend blijven, ze gaan alleen op slot als iemand buiten zijn ingestelde zone dreigt te komen.

Domotica kan ook bij mensen thuis worden toegepast en indien nodig met het systeem worden verbonden. Er is een project gestart om dit te realiseren.

*Namens de ICT- werkgroep,
Dirk Boom*

Al snel na de start van de bouwactiviteiten ontstond de behoefte om over de inrichting na te gaan denken. Niet alleen voor wat betreft de meubilering en stoffering, maar ook de kleur en materiaalkeuze van de bouwmaterialen. Begin 2020 is deze commissie opgericht en is samengesteld uit vrijwilligers uit het dorp Vledder.

Onze opdracht was om een samenhangend interieur te ontwerpen, passend in de beleving van de toekomstige bewoners van het zorggedeelte en refererend aan het dorp Vledder.

De aanpak:

Om greep te krijgen op het interieur zijn voor de twee verdiepingen verschillende thema's bedacht en daar bijpassende kleuren bij gezocht.

- Begane grond: thema VLEDDER DORP
kleurpalet TERRA, STEEN, ROOD
- Eerste verdieping: thema VLEDDER OMGEVING
kleurpalet GROEN, AARDE, HOUT

Veel aandacht is besteed aan elementen die deze thema's ondersteunen zoals:

- hout naast de voordeuren
- foto's van het dorp toen en nu

Voor de huiskamers is het meubilair door onze commissie voorgesteld met behulp van een interieurarchitect van de leverancier Snoeken in Ruinen. Alle ruimten zijn voorzien van PVC-vloerbedekking en brandwerende gordijnen.

*Namens de interieurcommissie,
Hans van den Broek*

Dit vraagt van ons allen dat we als dorpsgenoten deze dorpsbewoners er bij blijven betrekken, plaats voor ze willen maken en bereid zijn rekening te houden met hun mogelijkheden. Voor ons is en blijft de leidraad dat de mensen erbij horen, dat wij ze kennen en zij door ons gekend worden.

Het individuele levensverhaal is van veel waarde en met respect voor dat unieke verhaal kunnen we in samenspraak met verwanten, vrienden en burens erover in gesprek blijven en er op voortborduren ten

einde degene die de “weg een beetje kwijt is”, weer wat houvast te geven.

Belangrijk is dat mensen hun gekozen leefwijze kunnen voortzetten, zelf keuzes kunnen maken en kunnen blijven deelnemen aan de activiteiten in hun vertrouwde woonomgeving.

De Borgstee is een kleinschalige, hoogwaardige woonvorm waarin we dit waar willen maken. Waar we kwetsbare mensen met een weloverwogen mate van

Na de oplevering van het gebouw door aannemer en installateurs zijn door het klussenteam allereerste klussen opgepakt die bijdragen aan een goed woon- leef- en werkklimaat in het gebouw.

Een drukke tijd, waarin met vereende krachten veel werk is verzet. Toen de eerste mensen er kwamen wonen vergde de planning van de werkzaamheden nauwe afstemming met het zorgteam. Het varieerde van het aanbrengen van ophangsystemen in de zorgappartementen tot het installeren van bijvoorbeeld TV toestellen. Maar vooral een reeks van timmer-, schilder- en schoonmaak-/hygiëne klussen die bijdragen aan een huiselijke sfeer in het gebouw. Er was sprake van een goede samenwerking met NNCZ, bouwbedrijven en installateurs over de afhandeling van opleveringspunten. We zijn hen zeer erkentelijk voor de samenwerking.

*Namens het klussenteam,
Hans van der Heijden*

toezicht, structuur en 24-uurszorg zelfstandig kunnen laten wonen met deelname aan de dorpsgemeenschap waar dat waardevol is.

En “last but not least”

Het gebouw is geen op zichzelf staande voorziening van een ondernemende zorgaanbieder, maar eigendom van de dorpsgemeenschap en een belangrijke bouwsteen in het tot stand brengen van een levensloopbestendige woon- en leefsituatie in Vledder.

't Beusje	C3
't Kerkpad	C2
't Steegien	D2
Bosbouwkamp	B2
Brink	D2
Dalcamp	B3
De Bree	E1-2
De Goorns	E2
De Hoek	C-D1
De Jaren	C-D1
De Rikken	B3-4
De Rolle	B-C3
De Schure	A4
Delmer	C3
Dorpsstraat	C-D2
Drift	D2
Haking	C4
Hooybrink	B-C3

Kerkhoflaan	D2-4
Koorncamp	D3
Kreuzerveen	C3
Lange Wandenweg	B1
Lesturgeonplein	C2
Lijnland	C4
Maalacker	D3
Markepad	D2
Meerstal	C3
Meulhoek	D2-3
Middenweg	A-B1
Nijbrecht	B-C3
Olde Hof	D2-3
Oosteind	D-E2
Oosterkamp	E2
Paaswei	C2-3
Palmbosweg	C2-3
Pastorieweg	C2-4

Prinses Beatrixstraat	B2
Reeweg	A1-B2
Schapendrift	D2
Scheperskamp	C2
Solweg	D-E1
Ten Berghe	C4
Torenkamp	C1
Torenlaan	C2
Van Royenlaan	B-C2
Vledderholt	E2
Vledderlanden	D4-E2
Vledderweg	A4-C2
Wapserweg	E2
Wierplas	B3
Wilderapels	D3
Wildwal	B2-D3
Witacker	E2

De twee beelden die de burgerkracht verbeelden, zijn geschonken door:

- Oudjaarsvereniging De Oliebol, Vledder
- Bouwbedrijf Buiteveld, Oosterwolde
- Dorpsbelang Vledder

Aan de aankleding van pand en tuin hebben bijgedragen:

- Idee-Atelier Alle Heijman, Vledder
- Autobedrijf Bovenkamp, Vledder
- Bouwcenter Concordia, Meppel
- COOP Simonides, Vledder
- Drogisterij Koopman, Vledder
- GreenFixx, Wapse
- Middenweg Vledder BV, Vledder
- Otten Infra, Wapse
- Puper Rijwielen, Vledder
- Roelof Berg makelaardij, Diever
- Installatiebedrijf Dick Sjabbens, Diever
- Smale V.O.F, Blesdijke
- Trajectum/Hoeve Boschoord
- Mars Bouwmanagement, Steggerda

Deze partijen hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit boekwerk.

Gorter P4
Management
en Advies BV

Triodos **Bank**

EEN UITGAVE VAN

STICHTING
ONDERDAK
Vledder

tekst & samenstelling
Cees Hesse

foto's
Wil Kooiman
Oopke Nieland

tekeningen & renderings
Studio JK | bouwkundig creatief

opmaak & druk
ontwerpburo sign4Dsign

Dit boek is samengesteld ter gelegenheid van de opening van woonzorgcentrum De Borgstee gelegen aan de Torenkamp in Vledder.

Juli 2021